

Prizadevaj si za pravičnost, da boš živel (5Mz 16,20)

Glavna misel letošnje molitve za edinost kristjanov, ki jo bomo pričeli 18. januarja, zaključili pa na praznik spreobitva apostola Pavla, 25. januarja.

V sodobni civilizaciji se na vsakem koraku srečujemo s pojavi, ki povzročajo delitve in spore. Ko skupaj molimo se bolj zavemo, da smo kot udje Kristusovega telesa poklicani k delu za pravičnost. Razdeljenost sveta nas kliče k molitvi, ki je skupna in v tem je njena moč.

SVETI ANTON (VELIKI) PUŠČAVNIK (17. januar)

Sv. Anton je oče menihov in puščavnikov. Doma je bil v srednjem Egiptu, premožni in krščanski starši so budno pazili, da nista on in njegova sestra prišla v stik s pokvarjenimi ljudmi. Vzgajan je bil v duhu dobrote do drugih, družina je s prisrčno ljubeznijo na zemlji pričarala podobo raja.

Z dvajsetimi leti je postal sirota in tako prevzel skrb za svojo sestro. Skrivnost Antonovega življenja je bilo popolno zaupanje Božji besedi. Klic »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih« (Mt 19,21), vzame dobresedno. Zemljišča je prepustil sosedom, drugo imetje je razprodal, veliko vsoto denarja je razdelil ubogim, le sestro je skrbno zavaroval pred pomanjkanjem. Postal je svoboden, premoženje ga ni več oviralo in tako se je prepustil Bogu. Podal se je v samoto, veliko se je postil, čas je uporabljal za gorečo molitev in za obiske pobožnih puščavnikov. Tudi njegova življenjska pot je bila polna preizkušenj, prevar in zvijač. Ni omagal, pogumno je premagal ovire in se umaknil daleč v puščavske gore na desnem bregu Nila. Živel je v samotnih razvalinah, preživljal se je skromno in se zaprl v popolni molk za dolgih 20 let. Od vseh strani so prihajali posnemovalci in se naselili v njegovi bližini. Prihajali so žalostni in zbegani, s katerimi je skupno molil, odvezal jim je breme duševnih stisk in jim govoril o Božji ljubezni.

Puščavnik je oznaka za osebe, ki so v prvem obdobju krščanstva odšli iz civilizacije v puščavo, kjer so se popolnoma predali preučevanju verskih besedil. Bili so predhodniki menihov. (TT)

JEZUSOV KRST, 13.1.

7.00: živi in + farani

9.00: + biseromašnik Martin BELEJ, obl.
+ Marta PUSAR

10.30: Bogu in Mariji hvala za 85 let življenja
+ Mihael OJSTERŠEK, 25. obl. (M. Gradec)

15.00: Vera in luč

PONEDELJEK, 14.1., bl. **Odon**, prior v Jurkloštru

7.30: + Darinka DEŽELAK
+ Adelbert OJSTERŠEK

TOREK, 15.1., sv. **Pavel iz Teb**, puščavnik

18.00: + Fanika BOUHA, 8. dan
+ Ivan RAZBORŠEK
+ Jožefa CENTRIH, molitvena ura po maši

SREDA, 16.1., sv. **Honorat**, škof

7.30: + Matjaž MASTNAK
+ Štefanija OJSTERŠEK
13.30 sv. maša, 14.00 pogreb: + Ivo STOPAR

ČETRTEK, 17.1., sv. **Anton**, puščavnik, opat

18.00: + HRASTNIK, KNEZ, MAJCEN; prošnja za zdravje
na čast sv. Antonu za zdravje pri ljudeh in pri živini
+ Antonija LUBEJ in Cilka

PETEK, 18.1., sv. **Marjeta Ogrska**, kneginja, dominikanka

7.30: + Anton KOČAR
18.00: + Ivana RAMŠAK
+ Franc PINTER

SOBOTA, 19.1., sv. **Makarij Aleksandrijski**, opat

18.00: vsi + KOLAR in MLAKAR
+ Justina ŠKORJA

2. NEDELJA MED LETOM, 20.1. krstna nedelja

7.00: živi in + farani

9.00: + Avguštin ŽIKOVŠEK
+ Ludvik VERBOVŠEK

10.30: + Dolfi, vsi + MIKŠE in GREŠAK
+ Ivanka KRAJNIK, 10. obl., in mož Karl

.....
V tednu od 14.do 18. januarja je reden verouk.

MARTINOVA LILIJA

13. januar 2019, leto 11, št.: 02

Za božičem in Gospodovim razglasenjem praznujemo Jezusov krst, tretji božični praznik, ki ga obhajamo v nedeljo po sv. Treh kraljih. Jezusov krst v Jordanu je naznanjal in pripravljaj njegov dokončni odrešitveni krst - smrt na križu.

Bralni namig

Knjiga je v bistvu zapis intervjuja, ki ga je s papežem Franciškom opravil znani vatikanist in časnikar Andrea Tomielli.

Papeževi odgovori presenečajo (ali pa tudi ne) s svojo preprostostjo, še bolj pa s toplino, ki veje iz besed, ki so prežete z ljubeznijo in željo, da bi vsi našli pot k izviru usmiljenja, ter nenehnim opogumljanjem, da je Božje usmiljenje brezmejno, da Bog čaka in se ne naveliča, ter da ni najhuje, če človek znova in znova pade, ampak to, da bi po grehu ne vstal ...

Na preprost način poda toliko modrosti...

Med drugim spomni na besede Janeza Pavla, ki je nekoč dejal, da so resni grehi s strani Boga lahkodopuščeni tudi zato, da se učimo ponižnosti, ter v okušanju brezmejnega Božjega usmiljenja do nas samih postajamo bolj razumevajoči do napak naših bližnjih... in smo tako v okušanju usmiljenja laže sočutni do soljudi...

Sočutje namreč razloži kot človeški obraz Usmiljenja, ki je prva Božja lastnost. Pravzaprav gre še dlje, ko pravi, da je Usmiljenje Božje ime...

Pogumno se odzove tudi na vprašanje o razločku med grešnostjo in pokvarjenostjo, ter na poseben način potrka na srce vsem, ki se imajo za "pravične" z opozorilom, da je vsak človek, vključno z njim, potreben Božjega usmiljenja...

V neposrednost in iskrenost odgovorov papež pristrčno vpleta še primere iz svojih srečevanj z ljudmi... Tako navede, kako se je še kot škof v Buenos Airesu pogovarjal s preko devetdeset let staro ženico, ki je trdila, da Bog odpušča vse. Ko jo je izzval, kako je lahko tako prepričana, mu je preprosto odvrnila: "Če bi Bog ne odpuščal, bi sveta ne bilo več."

Pri knjigi neko posebno spoštovanje zbuja tudi njena zunanja podoba, njena preprostost in njena res snežna belina.

Zdaj čutim, da ji ta bela resnično pristaja.

Iz večih razlogov.

Najprej, da bi vsak izmed nas dovolil, da ga pobelita žarka iz prebodene Božje strani; pa tudi, ker se iz besed čuti tisto, kar človeku ne more dati zgolj študij teologije, ampak more tako preprosto povedati le zato, ker tako v sebi čuti, verjame in predvsem, ker to živi. Kot zanimivost: na predstavitvi knjige o usmiljenju ni spregovoril niti avtor, niti vatikanski tajnik, ampak komik Benigni, ki pove, da se mu knjiga zdi kot bi se s papežem pogovarjal, pravzaprav kot bi imel papeža v žepu... :)

Mogoče so dolgi januarski večeri idealni, da poskusiva še midva!

AS

Simboli pri svetem krstu

Sveti krst predstavlja skrivnostno, a resnično povezanost s Sveto Trojico, Očetom, Sinom in Svetim Duhom. Po cerkveni razdelitvi spada k zakramentom uvajanja. Po besedah teologa, duhovnika, profesorja in umetnika, jezuita p. dr.-ja Marka Ivana Rupnika je krst za nas kristjane naš božič, rojstvo iz Boga, oziroma da se v nas rodi Bog. Božični praznik »se je v prvih stoletjih pokrival s praznikom krsta. S krstom smo vcepljeni v Kristusa in začnemo živeti kot Božji otroci, kot sinovi, v Sinu. Torej je božični čas tisti čas, ko se bolj zavedamo svojega rojstva in da se je naše rojevanje dokončalo s krstom. Bili smo rojeni za življenje, ki ne mine« (Družina, slovenski katoliški tednik, Božič 2018, letnik 67 št. 51-52, str. 3).

Pri podelitvi svetega krsta so navzoči simboli, geste in besede. Za simbole velja, da vsebujejo notranjo resničnost, ki se izraža navzven, in predstavljajo identiteto ljudi; po njih in z njimi izražamo svojo pripadnost. Ko gre za verske simbole, so le - ti za nevedne samo izraz določene kulture, medtem ko za veme predstavljajo njihovo prepoznavnost in povezanost. Tako je razumljivo, da tudi sveti zakramenti ostajajo na simbolni ravni dojemljivi in sprejemljivi le za veme. Glavni simbol pri svetem krstu je **krstna voda**. Če je sv. krst podeljen v velikonočnem času, duhovnik, diakon ali škof uporabi blagoslovljeno vodo, ki jo je blagoslovil duhovnik ali škof pri velikonočni vigiliji. Izven tega svetega časa duhovnik ali škof zmoli isto molitev nad navadno tekočo vodo in z njo poudari odrešenijsko zgodovino.

Voda je vir življenja, izmije umazanijo, a pri svetem krstu postane simbol Božjega življenja v nas.

Za sam zakrament svetega krsta sta najbolj pomembni dve dejanji: odpoved hudemu duhu in izpoved vere v troedinega Boga, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje, in sam krst, ko krščevalec oblije krščenca, krščenko s krstno vodo in izgovori ime krščenca, krščenke ter doda: jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Nato navzoči pri krstu odgovorijo: amen.

Do drugega vatikanskega koncila – do leta 1962 - smo pri krstu dobili v usta sol; postali naj bi modri in dajali okus po Kristusu vsem, s katerimi se bomo srečevali. Kot novorojenčki smo zaradi navzočnosti soli v ustih jokali.

Prvo maziljenje, ki se zgodi pred samim krščenjem, je **maziljenje s krstnim oljem** in predstavlja zunanje znamenje notranjega očiščenja. V starih časih so rokoborce med bojevanjem namazali z oljem, da so bili teže obvladljivi za svoje nasprotnike. Pri svetem krstu je otrok maziljen s krstnim oljem pod vratom, v bližini prsi, **z znamenjem**

krža. S tem maziljenjem je na zunaj izražena duhovna resničnost, da je otrok osvobojen izvirnega, podedovanega ali nakopanega greha, ki je del njegovega življenja od spočetja, saj se z njim prenaša na vsakega.

Drugo **maziljenje**, ki sledi po oblišanju krščenega s krstno vodo, izraža tesno vpetost in povezanost krščenega, krščene s Kristusom, saj postane Njegov ud kot duhovnik, prerok in kralj za večno življenje. **Duhovnik, škof ali diakon zariše s krizmenim oljem križ na temenu krščenega**. Pravijo, da je teme najbolj časten del človekovega obraza. Čeprav se ljudje poljubljamo na lica ali usta, je najlepši in najbolj spoštljiv poljub na čelo. Ko je krščeni maziljen na temenu, se mu s tem izraža in priznava največje dostojanstvo in spoštovanje. Maziljenje s sveto krizmo se podeli pri svetem krstu, sv. birni – na čelu, in v vseh treh stopnjah mašništva: diakonskem, duhovniškem in škofovskem posvečenju – na notranji strani dlani. In samo v teh svetih zakramentih je vsebovan zakramentalni karakter, posebna kakovost in navzočnost Božjega, zato so neponovljivi in se ne smejo ponoviti, če so bili pravilno podeljeni. Krizmeno olje vsebuje oljčno olje in balzame, zato razširja prijeten vonj – tudi vsak krščeni naj bi razširjal vonj Božje dobrote, usmiljenja in ljubezni do vseh ljudi. S tem maziljenjem je vsak poklican, da v sebi upodobi Kristusa oziroma se upodablja po Njem.

Nato krščevalec položi **krstno belo oblačilo** na krščenega, krščeno in to krstno belo oblačilo predstavlja otrokovo brezmadežnost, nedolžnost, ki mu je naklonjena zaradi podeljenega svetega krsta. Oblačilo predstavlja in ohranja človekovo dostojanstvo ter zavaruje njegovo intimnost. Pri svetem krstu to belo oblačilo pomeni, da nam Bog daje dostojanstvo in naša naloga je, da ga ohranimo, prav tako intimnost. Pri tem imajo veliko odgovornost starši in botri. Prižgana velikonočna sveča predstavlja od mrtvih vstalega, obujenega Kristusa. Sveča ima trojno nalogo: daje svetlobo in odžene temo, greje in se použiva. Pri svetem krstu otroka eden od staršev prižge otrokovo **krstno svečo** pri velikonočni sveči. Krščevalec pove pri tem dejanju pomenljive besede: »Sprejmite Kristusovo luč! Starši in boter (botra,) ohranite luč, ki vam je zaupana, da bo vaš otrok v Kristusovi luči vamo hodil kot otrok luči, vztrajal v veri in šel z vsemi svetniki v nebesih prihajajočemu Gospodu naproti.« Tako otrokova krstna sveča predstavlja njegovo življenje, vero, ki se poraja, napaja in oplaja ob, po in v Kristusu.

Sledita vzklika veselja nad milostnim dogajanjem, ki se je izpolnilo nad krščencem: »V Kristusu ste krščeni, Kristusa ste oblekli, aleluja, aleluja. «

PM